

[Arnth Jensen.]

Saa er der endelig Spørgsmaalet om Vinterlærere, Vinterlærerinder og Forskolelærerinder. Jeg vil herom sige til Ministeren, at Vinterskolelærerinderne slaar man jo ihjel straks, skønt Befolkningen har været tilfreds og glad ved dem. Derimod bliver Forskolelærerinderne ganske vist ikke henrettet fuldstændig med det samme, men jeg tror, de bliver sat paa en saa stærk Afmagringskur, at der i Løbet af en halv Snes Aar kun er en Streg tilbage, saaledes maa man vist opfatte denne Bestemmelse. Jeg maa derfor mene, at hvis de foreslaaede Bestemmelser for Forskolelærerindernes Anvendelse skal staa ved Magt, er Bestemmelsen i § 25 om, at deres Uddannelse skal være 2-aarig, ikke blot en Papirbestemmelse, men en Bestemmelse, som Rigsdagen i Virkeligheden ikke kan være bekendt at lægge Navn til, for man bør ikke lokke Ungdommen til at søge en Uddannelse, som der ikke bliver Brug for. I det hele taget vil jeg sige til Ministeren, at vi er Modstandere af, at man forsøger paa at smugle Ændringer til Seminarieloven ind paa denne Lov. Ønsker Ministeren at ændre Seminarieloven, maa han komme med et Lovforslag herom og ikke indføre Bestemmelser desangaaende i det foreliggende Lovforslag.

For øvrigt er det ikke nemt at blive fuldstændig klar over — jeg er det ikke —, om en Forskolelærerinde overhovedet maa undervise Børn over 10 Aar i Gymnastik og Haandgørgning. Det fremgaar ikke af Lovforslaget, og det er dog noget, som er blevet praktiseret meget rundt omkring i vore Skoler. Jeg ved ganske vist, Ministeren vil sige, at de Forskolelærerinder, som hidtil har gjort det, maa vedblive dermed, men saa snart de forsvinder, maa det være en eksamineret Lærerinde, som træder til. Jeg tror, Ministeren skal overveje de her foreslaaede Bestemmelser om Forskolelærerinder endnu en Gang. Sagen er den — og det kommer den højtærede Minister ikke uden om —, at selv om man ikke vil gøre det økonomiske Grundlag til Hovedpunkt, saa vil denne Lov kræve betydelige Ofre baade fra Stat og fra Kommuner, mest fra Kommunerne. Selv med Fare for atter at blive misforstaaet, for at det skal blive sagt, at vi gaar imod dette Lovforslag af Frygt for Skatteudskrivning, vil jeg sige, at Ministeren sikkert maa indrømme, at der aldrig paa Rigsdagens Bord har ligget et Lovforslag, som, hvad de økonomiske Virkninger angaar, har været slettere under-

bygget end det, vi behandler her i Dag — jeg kan i hvert Fald ikke mindes det.

Uden i mindste Maade at forsøge paa gennem en virkelig Beregning at opstille de økonomiske Virkninger for Kommune og Stat har man Aar efter Aar fremsat dette Lovforslag, og de økonomiske Krav er jo ikke blevet formindsket, men tværtimod forstærket. Lovforslagets Bestemmelser om den fysiske Opdragelse og Undervisning, alle de hygiejniske Krav — alt sammen Ting, som jeg, for ikke at blive misforstaaet, vil sige at vi anser for ønskelige, og som har vor varmeste Interesse — kræver Millionbeløb, om hvis Størrelse vi ikke aner det mindste. Den højtærede Ministers Forgænger nævnte i sine Taler rundt omkring i Landet forskellige Tal, som sagde uhyre lidt, og som jeg nu ikke tror kan holde; den nuværende højtærede Minister nævner ikke saadanne Tal, og det tror jeg han gør klogt i, hvis han ikke har bedre Materiale end Forgængeren. Ministeren er klar over, siger han, at Loven vil koste Penge, ogsaa mange Penge, men han mener ikke, det vil være uoverkommeligt. Det kan være, Ministeren har Ret, men ser jeg i Dag paa Kommunernes økonomiske Forhold, ved jeg i hvert Fald, at deres Kasser bugner ikke af Overflod, og et øget Skattetryk i Kommunerne i Anledning af dette Lovforslags Gennemførelse nærer jeg den største Betænkelighed ved.

Jeg gør det af økonomiske Grunde, men jeg gør det langt stærkere, fordi jeg tror, at hvis denne Lov vedtages og bliver modtaget med Uvilje, fordi man ikke eller i hvert Fald kun meget vanskeligt kan bære den økonomisk, saa er alle de skønne Drømme om gennem denne Lov at forbedre og højne vor Folkeskole bristet. Derfor vil jeg mene, at kan vi i øvrigt blive enige om Lovens Indhold, saa maa den allervæsentligste Del af dens økonomiske Byrde i langt højere Grad end foreslaaet overtages af Staten, og har man ellers Vilje i saa Henseende, skulde det heller ikke være vanskeligt at finde Vej. Glemmes maa det heller ikke, at Gennemførelsen af dette Lovforslag vil stille meget store og øgede Krav til de frie Skoler, Krav, som jeg absolut mener maa underbygges med en betydelig Forøgelse af det i Forvejen meget ringe Tilskud, som bliver disse Skoler til Del. De Krav, som man her stiller fra Statens Side, maa, hvis man ønsker at bevare den frie, den private Skole, underbygges med en større økonomisk Hjælp end den, Skolerne i Øjeblikket har.